

ЗАД „БУЛСТРАД ВИЕНА ИНШУРЪНС ГРУП“ АД

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД

за периода, приключващ на 31 декември 2012 г.

(всички суми са в хил. лв., освен ако не е упоменато друго)

	За периода, приключващ на 31 декември	
	2012	2012
Финансов резултат за периода	1,391	36
Друг всеобхватен доход		
Преценка на дълготрайни активи	-	(2,071)
Преценка на финансови активи на разположение за продажба	1,916	(345)
Преценка на чуждестранни дейности	10	28
Данъци, отнасящи се до елементите на другия всеобхватен доход	(64)	207
Друг всеобхватен доход за периода, общо	1,862	(2,181)
Общ всеобхватен доход след данъци, в т.ч.	3,253	(2,145)
отнасящ се до:		
Притежателите на собствения капитал на компанията - майка	3,087	(2,238)
Неконтролиращото участие	166	93

Консолидираният отчет за всеобхватния доход е одобрен за издаване с решение на Управителния съвет на 20 март 2013 г.

_____
Румен Янчев
Изпълнителен директор

_____
Кристоф Рат
Изпълнителен директор

_____
Теодор Илев
Финансов директор

_____
Цветелинка Колева
Управител
„КПИГ България“ ООД

_____
Маргарита Голева
Регистриран одитор

_____
Антоанета Бойчева
Регистриран одитор

Пояснителните бележки от 1 до 43 са неразделна част от този финансов отчет.

ЗАД „БУЛСТРАД ВИЕНА ИНШУРЪНС ГРУП“ АД
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

за периода, приключващ на 31 декември 2012 г.

(всички суми са в хил. лв., освен ако не е упоменато друго)

	Бел.	За периода, приключващ на 31 декември	
		2012	2011
ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ОПЕРАТИВНА ДЕЙНОСТ			
Печалба за периода		1,391	36
Промени, отразяващи движението на непаричните (приходи)/разходи:			
Разходи за амортизации	38	2,301	2,470
Преоценка на инвестиционни имоти	33	-	168
Обезценка на земи и сгради		-	111
Преоценка на чуждестранни дейности (Печалби)/загуби от операции с финансови активи		10	28
		(2,844)	(153)
Обезценка на финансови инвестиции	33	400	-
Обезценка на вземания по застрахователна дейност		3,856	2,939
Валутна преоценка		157	(147)
Приходи от лихви и дивиденди		(7,202)	(7,097)
Отписани активи		645	455
Обезценка на репутация	9	222	-
Разход за данък		409	88
Отсрочени данъци		(219)	-
Общо промени, отразяващи движението на непаричните (приходи)/разходи:		(2,265)	(1,138)
Изменение в активите и пасивите:			
Увеличение / (намаление) в технически резерви, брутен размер		61,990	(16,167)
(Увеличение) / намаление в дела на презастрахователите в техническите резерви		(29,171)	(3,133)
(Увеличение) / намаление на вземанията по застрахователни и здравноосигурителни операции		(13,193)	(6,371)
(Увеличение) / намаление на вземанията по презастрахователни операции	17	(14,743)	2,489
(Увеличение) / намаление на други вземания		(14,718)	(1,412)
(Увеличение) / намаление в отсрочените аквизиционни разходи		(4,662)	2,441
Увеличение / (намаление) в задълженията по застрахователни и здравноосигурителни операции	27	1,407	(642)
Увеличение / (намаление) в задълженията по презастраховане	28	6,574	(2,398)
Увеличение / (намаление) в депозитите на презастрахователи		16,391	1,923
Увеличение / (намаление) в други задължения		1,655	898
Увеличение / (намаление) в предплатени премии	30	(1,288)	(3,072)
Платен данък		(201)	-
Общо изменение в активите и пасивите:		10,041	(25,444)
Нетни парични потоци от оперативна дейност:		9,167	(26,546)

ЗАД „БУЛСТРАД ВИЕНА ИНШУРЪНС ГРУП” АД
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

за периода, приключващ на 31 декември 2012 г.

(всички суми са в хил. лв., освен ако не е упоменато друго)

Продължение

Бел.	За периода, приключващ на 31 декември		
	2012	2011	
ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ОПЕРАТИВНА ДЕЙНОСТ	9,167	(26,546)	
ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ			
(Увеличение)/ намаление на финансови активи	(13,217)	(28,607)	
(Увеличение)/ намаление на дълготрайни активи	(1,017)	(1,583)	
(Увеличение)/ намаление на инвестиционни имоти	(64)	-	
Получени лихви	6,200	7,405	
Нетни парични потоци от инвестиционна дейност:	(8,098)	(22,785)	
ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ			
Увеличение на акционерния капитал	-	5,957	
Премии от емисии	-	23,184	
Придобиване на участие	14	-	
Допълнителни вноски в капитала	312	-	
Изплатени дивиденди	(28)	(170)	
Вливане	7,422	-	
Нетни парични потоци от финансова дейност:	7,720	28,971	
Увеличение на паричните средства и еквиваленти	8,789	(20,360)	
Парични средства и парични еквиваленти в началото на годината	19	11,178	31,538
Парични средства и парични еквиваленти в края на годината	19	19,967	11,178

Консолидираният отчет за паричните потоци е одобрен за издаване с решение на Управителния съвет на 20 март 2013 г.

Румен Янчев
Изпълнителен директор

Кристоф Рат
Изпълнителен директор

Теодор Илиев
Финансов директор

Цветелинка Колева
Управител
„КПМГ България” ООД

Маргарита Голева
Регистриран одитор

Антоанета Бойчева
Регистриран одитор

Пояснителните бележки от 1 до 43 са неразделна част от този финансов отчет.

ЗАД „БУЛСТРАДВИЕНА ИНШУРЪНС ГРУП“ АД

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

за периода, приключващ на 31 декември 2012 г.

(всички суми са в хил. лв., освен ако не е упоменато друго)

	Премии		Резерви		Натрупани печалби/загуби	Собствен капитал	Неконтрол иращо участие	Общо капитал
	Основен капитал	от емисии	Общи резерви	Процентъчни резерви				
На 01 януари 2012	27,435	23,488	-	17,480	(2,804)	65,599	373	65,972
Всехватен доход за периода	-	-	-	-	1,261	1,261	130	1,391
Финансов резултат за периода	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Друг всеобхватен доход</i>	-	-	-	8	-	8	2	10
Нетна преценка на чуждестранни дейности	-	-	-	-	-	-	-	-
Преценка на финансови активи на разположение за продажба, нетно от данъци	-	-	-	1,817	-	1,817	35	1,852
Общо всеобхватен доход	-	-	-	1,825	1,261	3,086	167	3,253
<i>Сделки с акционери, отчетени в собствения капитал</i>	-	-	-	-	-	-	(28)	(28)
Изплатени дивиденди	-	-	-	-	-	-	312	312
Допълнителни вноски в капитала	-	-	-	-	-	-	-	-
Придобиване на участие	-	-	-	-	(16)	(16)	30	14
Разпределение на печалба от предходни периоди	-	-	99	-	(99)	-	-	-
Общо сделки с акционери, отчетени в собствения капитал	-	-	99	-	(115)	(16)	314	298
Вливане на ЗК „Български имоти“ АД	4,040	11,129	9	-	(7,756)	7,422	-	7,422
На 31 декември 2012	31,475	34,617	108	19,305	(9,414)	76,091	854	76,945

ЗАД „БУЛСТРАД ВИЕНА ИНШУРЪНС ГРУП“ АД

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕННИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

за периода, приключващ на 31 декември 2012 г.

(всички суми са в хил. лв., освен ако не е упоменато друго)

	Премии		Резерви		Натрунани печалби/загуби	Собствен капитал	Неконтрол иращо участие	Общо капитал
	Основен капитал	от емисии	Общи резерви	Процентни резерви				
Продължение								
На 01 януари 2011	21,478	7,955	12,559	19,660	(22,949)	38,703	443	39,146
Всехватен доход за периода	-	-	-	-	(58)	(58)	94	36
Финансов резултат за периода	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Друг всеобхватен доход</i>	-	-	-	(1,849)	-	(1,849)	(15)	(1,864)
Нетна преценка на дълготрайни активи	-	-	-	24	-	24	4	28
Нетна преценка на чуждестранни дейности	-	-	-	-	-	-	-	-
Нетна преценка на финансови активи на разположение за продажба	-	-	-	(355)	-	(355)	10	(345)
Общо всеобхватен доход	-	-	-	(2,180)	(58)	(2,238)	93	(2,145)
Сделки с акционери, отчетени в собствения капитал								
Изплатени дивиденди	-	-	-	-	-	-	(170)	(170)
Разпределение на печалба от предходни периоди	-	(7,651)	(12,559)	-	20,210	-	-	-
Увеличение на основния капитал	5,957	-	-	-	-	5,957	-	5,957
Премии от емисии, нетно от разходи по емисии	-	23,184	-	-	-	23,184	-	23,184
Други изменения	-	-	-	-	(7)	(7)	7	-
Общо сделки с акционери, отчетени в собствения капитал	5,957	15,533	(12,559)	-	20,203	29,134	(163)	28,971
На 31 декември 2011	27,435	23,488	-	17,480	(2,804)	65,599	373	65,972

Консолидираният отчет за промените в собствения капитал е одобрен за издаване съгласно решение на Управителния съвет на 20 марту 2013 г.

Румен Ягчев
Изпълнителен директор

Кристоф Рат
Изпълнителен директор

Теодор Илиев
Финансов директор

Цветелинка Колева
Управител

Маргарита Голева
Регистриран одитор

Антоанета Бойчева
Регистриран одитор

Пояснителните бележки от 1 до 43 са неразделна част от този финансов отчет.

ЗАД „БУЛСТРАД ВИЕНА ИНШУРЪНС ГРУП“

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

за периода, приключващ на 31 декември 2012 г.

(всички суми са в хил. лв., освен ако не е упоменато друго)

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

ЗАД „БУЛСТРАД ВИЕНА ИНШУРЪНС ГРУП“ АД (дружеството - майка) е създадено през 1961 г. Дружеството е със седалище и адрес на управление гр. София, пл. Позитано №5.

Към 31 декември 2012 г. разпределението на акционерния капитал на ЗАД „БУЛСТРАД ВИЕНА ИНШУРЪН ГРУП“ е както следва:

Акционер	Акционерно участие (%)
„ТИ БИ АЙ БЪЛГАРИЯ“ АД	85.18 %
Виена Иншурънс Груп Вийнер Ферзихерунг Групе	12.82 %
Други	2.00 %

През 2011 г. в резултат на увеличение на основния капитал на ЗАД „БУЛСТРАД ВИЕНА ИНШУРЪН ГРУП“, „ТИ БИ АЙ БЪЛГАРИЯ“ АД увеличава акционерното си участие в дружеството от 97,08 % на 97,72%. По този начин и чрез притежание на 100% от капитала на „ТИ БИ АЙ БЪЛГАРИЯ“ АД, „Виена Иншурънс Груп АД Вийнер Ферзихерунг Групе“ става индиректен собственик на 97,72% от капитала на ЗАД „БУЛСТРАД ВИЕНА ИНШУРЪНС ГРУП“ към края на предходния отчетен период.

През месец ноември 2012 г. приключи процедурата по преобразуване чрез вливане на ЗК „БЪЛГАРСКИ ИМОТИ“ АД в ЗАД „БУЛСТРАД ВИЕНА ИНШУРЪНС ГРУП“. На 13.11.2012 г. вливането е вписано в Търговския регистър, като акционерният капитал на ЗАД „БУЛСТРАД ВИЕНА ИНШУРЪНС ГРУП“ се е увеличил с 4 039 160 (четири милиона тридесет и девет хиляди сто и шестдесет) лева, чрез издаване на 403 916 (четиристотин и три хиляди деветстотин и шестнадесет) броя нови обикновени, поименни, безналични акции с право на глас, с номинална стойност 10 (десет) лева всяка една. По този начин на 13.11.2012 г. акционерният капитал на ЗАД „БУЛСТРАД ВИЕНА ИНШУРЪНС ГРУП“ става 31 474 580 (тридесет и един милиона четиристотин седемдесет и четири хиляди петстотин и осемдесет) лева, разпределен в 3 147 458 обикновени поименни безналични акции с право на глас с номинална стойност 10 (десет) лева. В резултат на извършеното преобразуване към 31.12.2012 г. дялът на „ТИ БИ АЙ БЪЛГАРИЯ“ АД в акционерния капитал на Дружеството се промени от 97,72 % на 85,18 %, Виена Иншурънс Груп Вийнер Ферзихерунг Групе придоби директно участие в капитала в размер на 12,82% и индиректно участие в размер на 85,18% от капитала на ЗАД „БУЛСТРАД ВИЕНА ИНШУРЪНС ГРУП“, чрез притежание на 100% от капитала на „ТИ БИ АЙ БЪЛГАРИЯ“ АД.

Дружеството притежава лиценз No. 11 от 16 юли 1998 г. за извършване на застрахователна дейност, издаден от Агенцията за застрахователен надзор.

ЗАД „БУЛСТРАД ВИЕНА ИНШУРЪНС ГРУП“

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

за периода, приключващ на 31 декември 2012 г.

(всички суми са в хил. лв., освен ако не е упоменато друго)

1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ /ПРОДЪЛЖЕНИЕ/

Към 31 декември 2012 г. дружеството контролира пряко или косвено, чрез други дъщерни компании, следните дъщерни дружества:

	Права на глас %	Участие в резултата %	Връзка
ЕИРБ Лондон ООД	85.00	85.00 %	Директен контрол
ЕИРБ Брокер Русия	43.35	43.35 %	Индиректен контрол
ЕИРБ Агент Русия	43.35	43.35 %	Индиректен контрол
Ви Ай Джи Сървисиз България ЕООД	100.00	100.00%	Директен контрол
ЗАД Булстрад Живот			
Виена Иншурънс Груп АД	95.11	95.11%	Директен контрол
ЗОД „Булстрад Здраве“ АД	97.00	97.00 %	Директен контрол
АИСМПМЦ „Булстрад Здраве“ ООД	97.00	97.00 %	Индиректен контрол
„Булстрад Трудова Медицина“ ЕООД	97.00	97.00 %	Индиректен контрол
Виена Иншурънс Груп Контакт Център България АД	50.00	50.00 %	Директен контрол

През финансовия период чрез дъщерното дружество ЕИРБ Лондон ООД, ЗАД „БУЛСТРАД ВИЕНА ИНШУРЪНС ГРУП“ придоби по 43.35% участие в следните дружества в Русия: ЕИРБ Брокер и ЕИРБ Агент. Дружествата се считат за дъщерни, тъй като ЗАД „БУЛСТРАД ВИЕНА ИНШУРЪНС ГРУП“ АД притежава възможност да управлява финансовата и оперативната им политика, чрез представители в органите им на управление.

Дружеството-майка, заедно с дъщерните си дружества формират групата ЗАД „БУЛСТРАД ВИЕНА ИНШУРЪНС ГРУП“ АД.

Основните дейности на дружеството-майка и неговите дъщерни дружества са описани в приложение 7 Информация по сегменти.

Към 31 декември 2012 г. в групата работят 678 служители (2011 г.: 731 служители).

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

2.1. Приложими счетоводни стандарти

Консолидираните финансови отчети на групата са изготвени в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Комисията на Европейския съюз. Те включват Международни счетоводни стандарти (International Accounting Standards (IAS)), Международни стандарти за финансово отчитане (International Financial Reporting Standards (IFRS)) и тълкувания за тяхното прилагане (SIC – IFRIC interpretations). Международните стандарти за финансово отчитане включват и последващите изменения и допълнения на тези стандарти и тълкувания, както и бъдещите стандарти и тълкувания за тяхното прилагане, одобрени от Съвета по международни счетоводни стандарти (International Accounting Standards Board (IASB)).

Групата е оповестила ефектите от приложение на публикувани Международни стандарти за финансово отчитане, които още не са в сила към датата на отчета за финансовото състояние и може да имат отношение към дейността на групата (виж прилож.) 3.23)

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

2.2. Принципи на консолидация

Годишният консолидиран финансов отчет на групата се състои от индивидуалния годишен финансов отчет на ЗАД „БУЛСТРАД ВИЕНА ИНШУРЪНС ГРУП“ АД и годишните финансови отчети на дъщерните дружества „Булстрад Живот Виена Иншурънс Груп“ АД, ЗОД „Булстрад Здраве“ АД и АИСМПМЦ „Булстрад Здраве“ ООД; ЕИРБ Лондон ООД, ЕИРБ Брокер (Русия), ЕИРБ Агент (Русия), „Ви Ай Джи Сървисиз България“ ЕООД, „Булстрад Трудова Медицина“ ЕООД, и „Виена Иншурънс Груп Контакт Център България АД“. Финансовите отчети на дъщерните дружества са изготвени за същия период, както и на групата - майка, прилагайки идентични счетоводни политики. Отчетната валута за дъщерните дружества е българският лев, с изключение на ЕИРБ Лондон ООД, чиято отчетна валута е британската лира и ЕИРБ Брокер (Русия) и ЕИРБ Агент (Русия), чиято отчетна валута е руската рубла. Към датата на изготвяне на настоящия консолидиран финансов отчет активите и пасивите на ЕИРБ Лондон ООД, ЕИРБ Брокер (Русия) и ЕИРБ Агент (Русия) са преизчислени в лева на база официалния валутен курс на БНБ към 31 декември 2012 г., а резултатите от дейността – на база среднопретеглен курс за 2012 година.

При изготвяне на консолидирания годишен финансов отчет, финансовите отчети на групата-майка и дъщерните компании са обединени на база „ред по ред“ чрез събиране на сходни позиции от активи, пасиви, собствен капитал, приходи и разходи. Вътрешно-груповите салда и транзакции (вкл. дивиденди), както и нетните резултати от тях са елиминирани изцяло. Дяловете на трети лица, извън групата, са посочени отделно в консолидирания годишен финансов отчет като неконтролиращо участие.

В годишния консолидиран отчет, финансовите отчети на дъщерните дружества са консолидирани на база метода „пълна консолидация“. Методът се прилага от момента, от който се счита, че контролът е прехвърлен в предприятието-майка. За целите на консолидацията се приема, че групата контролира тогава, когато предприятието майка директно и/или индиректно притежава повече от 50% от акциите с право на глас или има правото да назначи повече от 50% от членовете на Съвета на директорите или еквивалентен ръководен орган, както и притежава пряка или непряка възможност да управлява финансовата и оперативна политика на едно дружество, като по този начин получава печалби от дейността му.

2.3. Основа за оценка

Финансовият отчет на групата е изготвен на база историческата цена с изключение на финансовите активи, инвестиционните имоти и земите и сградите, оценени по справедлива стойност.

Позициите във финансовия отчет на групата за представени в хиляди лева.

Изготвянето на финансовите отчети в съответствие с МСФО изисква ръководството да прави приблизителни преценки и предположения, които се отразяват на балансовата стойност на активите и пасивите към датата на отчета за финансовото състояние, както и на отчетените приходи и разходи за периода. Действителните резултати могат да се различават от текущите приблизителни оценки. Тези приблизителни преценки се преразглеждат периодично и когато се установи, че е необходима промяна, тя се отчита в текущите резултати за периода, в който тази промяна става известна. Преценките на ръководството при прилагането на МСФО, които имат съществен ефект върху финансовите отчети и счетоводните преценки със съществен риск от съществена корекция в следващата година са представени в бележка 4 – Счетоводни преценки.

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ, ПРОДЪЛЖЕНИЕ**2.4. Функционална валута и операции в чуждестранна валута**

Финансовият отчет на групата е изготвен в български лева. Паричните средства, вземанията и задълженията, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат в легова равностойност на база валутния курс към датата на операцията и се преоценяват на месечна база, като се използва официалният курс на БНБ за последния работен ден от месеца. Всички курсови разлики, възникнали в резултат на валутна преоценка на тези позиции се признават в отчета за доходите. Непаричните позиции в чуждестранна валута, оценявани по историческа стойност са деноминирани в лева по валутния курс към датата на първоначално признаване и не се преоценяват последващо. Всички непарични позиции във валута, отчитани по справедлива стойност се оценяват в лева на база валутния курс към датата на определяне на справедливата стойност.

Основните валутни курсове спрямо българския лев са както следва:

	<u>Към 31 декември 2012</u>	<u>Към 31 декември 2011</u>
Евро	1.95583 лева	1.95583 лева
Щатски долар	1.48360 лева	1.51158 лева
Британска лира	2.39406 лева	2.34147 лева
Руска рубла	0.04862 лева	0.04683 лева

2.5. Рекласификации, счетоводни грешки и промени в счетоводната политика

Прилаганите счетоводни политики са последователни с тези, прилагани в предходната финансова година

С цел по-добро представяне, разбираемост и уместност на информацията, представена във финансовия отчет на Групата, Ръководството е преценило за необходимо и е преработило представянето за предходния отчетен период на отчета за доходите като е рекласифицирало позиции без това да влияе върху отчетеното финансово състояние, резултатите от дейността и паричните потоци. В отчета за доходите за 2011 г. 46 хил.лв., представени като Други технически разходи се представят в Други нетехнически разходи.

3. ЗНАЧИМИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ**3.1. Нематериални активи**

Нематериални активи, придобити от групата се оценяват първоначално по цена на придобиване, включваща покупната стойност и всички разходи, които пряко могат да бъдат отнесени към придобиването на актива.

Вътрешно създадени нематериални активи се признават единствено, ако групата може да идентифицира дали и кога е налице разграничим актив, който ще генерира бъдещи икономически ползи и чиято стойност може да бъде надеждно оценена.

Последващо нематериалните активи се оценяват по цена на придобиване, намалена с натрупаната до момента амортизация и загубите от обезценка. Последващи разходи, свързани с нематериален актив се признават в балансовата стойност на актива, ако увеличават неговата икономическа стойност. Всички останали разходи се признават за текущи в отчета за доходите.

3. ЗНАЧИМИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

3.1. Нематериални активи, продължение

Нематериалните активи, използвани от групата имат ограничен полезен живот и се амортизират на база линейния метод за времето на полезния живот на актива. Прилаганите годишни амортизационни норми са както следва:

	Години	%
Програмни продукти	5,4	20%,25%
Лицензи	5,2	20%, 50%

Полезният живот и методът на амортизация на нематериалните активи се подлагат на преглед поне към края на всеки отчетен период. Промените в очаквания полезен живот или в очаквания модел на консумация на икономическите изгоди от актива, се отразяват чрез промяна в амортизационния срок или метод, както това е уместно, и се третират като промени в счетоводните приблизителни оценки. Разходите за амортизация на нематериалните активи се признават за текущи разходи през отчетния период.

Печалбите и загубите, възникващи от отписване на нематериални активи, представляващи разлика между нетните постъпления при освобождаването и балансовата стойност на актива, се признават в отчета за доходите, когато активът бъде отписан.

3.2. Репутация

Репутация възниква като положителната разлика между справедливата стойност на придобитите нетни активи на предприятие и заплатената за тях цена, която е и стойността на първоначалното ѝ признаване. Последващо репутацията се представя по стойността ѝ на първоначално признаване, намалена с евентуалните разходи за обезценка.

Към всяка отчетна дата групата извършва преглед на обстоятелствата, които биха довели до необходимост от обезценка на репутацията. Загуба от обезценка на репутация се признава, когато възстановимата стойност на обекта, генериращ парични потоци, с които е свързана репутацията, е по-ниска от неговата балансова стойност. Размерът на обезценката се определя като разлика между възстановимата стойност на обектите, генериращи парични потоци и сумата на съотнесената към тях положителна репутация. Разходът от обезценка на репутацията се посочва в отчета за доходите в периода, в който обективно са възникнали обстоятелства за такава обезценка.

3.3. Инвестиционни имоти

Групата класифицира даден имот като инвестиционен, когато той се държи с цел получаване на приходи под формата на наем, а не за административни цели или продажба в рамките на обичайната икономическа дейност. Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по цена на придобиване, която включва тяхната покупна стойност и всички разходи, пряко свързани със сделката, като данъци по прехвърляне на имота, хонорари за правни услуги и др. Последващата им оценка е по справедлива стойност, отразяваща условията на пазара към датата на отчета за финансовото състояние. Всички печалби и загуби, възникващи от промяна в справедливата стойност на инвестиционните имоти се включват в печалбата или загубата за периода, в който възникват.

Инвестиционен имот се отписва от отчета за финансовото състояние при неговото освобождаване (чрез продажба или финансов лизинг) или когато е трайно изваден от употреба и не се очакват бъдещи икономически ползи от неговото освобождаване. Печалбите и загубите, възникващи при отписване на инвестиционен имот (определени като разлика между нетните постъпления при освобождаването и балансовата стойност на имота) се включват в отчета за доходите в периода на отписването.

3. ЗНАЧИМИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

3.4. Имоти, машини и оборудване

Имотите, машините и оборудването се признават първоначално по цена на придобиване. Цената на придобиване включва покупната цена, митнически такси и всички други преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи основно са: разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж и разходи за хонорари на лица, свързани с конкретния проект.

Земите и сградите се оценяват последващо по преоценена стойност, която е тяхната справедлива стойност, намалена с натрупаната амортизация и евентуалните загуби от обезценка. Справедливата стойност се определя чрез оценка на лицензирани оценители към датата на съставяне на отчета за финансовото състояние. Когато балансовата сума на тези активи се увеличава в резултат на преоценка, увеличението се отчита през отчета за всеобхватния доход директно в собствения капитал в статията „Преоценъчен резерв“, освен в случаите, когато възстановява намаление от преоценка на същия актив, което преди това е признато за разход. В този случай преоценката се отчита като приход. При намаление в справедливата стойност на актив, за който има формиран преоценъчен резерв, намалението се отнася пряко в собствения капитал в намаление на резерва от преоценки, до размера на кредитно салдо, съществуващо в преоценъчния резерв по отношение на този актив. В случай, че няма формиран преоценъчен резерв (или той е недостатъчен) намалението се признава за разход през текущия период и се отразява в отчета за доходите.

Машините и оборудването се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната до момента амортизация и загуби от обезценка.

Последващи разходи, извършени във връзка с конкретен имот, машина или оборудване, повишаващи икономическата стойност или полезния живот на актива, се капитализират в стойността му. Всички останали разходи като разходи за текущ ремонт и поддръжка се отчитат като текущи разходи в периода на възникването им.

Групата прилага линеен метод на амортизация на имотите, машините и оборудването по групи, както следва:

	Години	%
Сгради	33.0	3.03%
Компютри и оборудване	5.0, 4.0	20%, 25%
Транспортни средства	6.6, 5.0	15%, 20%
Мебели и оборудване	6.8, 6.7	15%

Земите не се амортизират.

Остатъчната стойност, полезният живот и методът на амортизация на активите се преразглеждат, и ако е необходимо – коригират към края на всяка финансова година.

Към всяка отчетна дата групата прави преглед за наличие на индикации за обезценка на имотите, машините и оборудването си. Даден актив се счита за обезценен, когато възстановимата му стойност е по-ниска от неговата балансова стойност. Загубите от обезценки на машини и оборудване се признават като разход в отчета за доходите в периода на възникване на загубата. Загубите от обезценка на земи и сгради се отразяват в намаление на преоценъчния им резерв.

Имотите, машините и оборудването се отписват от отчета за финансовото състояние при продажба или когато не се очакват бъдещи икономически ползи от използването им. Печалбите и загубите, възникващи от освобождаването на имот, машина или оборудване (изчислени като разлика между нетните постъпления от продажба и балансовата стойност на актива) се включват

3. ЗНАЧИМИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

3.4. Имоти, машини и оборудване, продължение

в отчета за доходите, когато активът бъде отписан. При отписване на преоценени активи преоценъчният резерв, формиран за тях се отнася в печалбите и загубите от предишни периоди.

3.5. Финансови активи

Финансовите активи се класифицират като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби, финансови активи на разположение за продажба, финансови активи, държани до падеж и кредити и вземания, други инвестиции в капиталови инструменти.

Признаване и оценяване на финансови активи

Групата признава финансов актив, когато стане страна по договорните отношения. Всички покупки и продажби на финансовите активи се признават на датата на търгуването, т. е. датата, на която групата се ангажира да закупи или продаде актива.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалби и загуби

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалби и загуби са финансови активи, които групата държи предимно с цел извличани на краткосрочни печалби в резултат на промени в справедливата стойност на актива. Към тях се отнасят придобити лихвоносни държавни и корпоративни ценна книжа, както и инвестиции в капиталови инструменти на предприятия, в които групата няма контролно или значително участие.

При първоначалното им признаване те се оценяват по справедлива стойност, равна на платеното за придобиване на актива.

Последващото оценяване на финансовите активи отчитани по справедлива стойност през печалби и загуби е също по справедлива стойност. Печалбите и загубите, възникващи в резултат на промяна в справедливата стойност на тези активи се признават в отчета за доходите.

Лихвите, получени по време на притежанието на финансовия актив се признават в отчета за доходите като приходи от лихви. Дивидентите от капиталови инструменти се признават в отчета за доходите, когато се установи правото на групата да получи плащане.

Кредити и вземания

Кредити и вземания са недеривативни финансови инструменти с фиксирани и определими плащания, които не се котират на активен пазар. Всички кредити и вземания се признават при фактическото отпускане на средствата или при възникване на правото на вземане. Първоначалната им оценка е по цена на придобиване. Последващо се оценяват по амортизирана стойност.

Амортизираната стойност е стойността, по която са оценяват финансовите активи при първоначалното им признаване, минус погашенията на главницата, плюс или минус натрупаната амортизация на разликата между първоначалната стойност и стойността на падежа с използване на метода на ефективния лихвен процент и минус всяко намаление вследствие на обезценка и несъбираемост. Печалбите и загубите, възникнали при отписване, обезценка и в процеса на амортизиране на кредитите и вземанията се признават в отчета за доходите в периода на възникването им.

Правото на Групата да възстанови от застрахованото лице или от трето лице, отговорно за нанесена вреда, извършено от Групата плащане по застрахователен договор се признава като вземане по регрес на датата, на която се установи правото на вземане.

Към всяка отчетна дата Групата извършва преглед за наличие на обективни доказателства за обезценка. Сумата на обезценката се определя като разлика между балансовата стойност на актива и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани с

3. ЗНАЧИМИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

3.5. Финансови активи, продължение

първоначалния ефективен лихвен процент за финансовия актив. Сумата на обезценката се признава в отчета за доходите. Ако в следващ период сумата на загубата от обезценка намалее и спадът може по обективен начин да се свърже със събитие, което възниква, след като обезценката е призната, преди това признатите загуби от обезценка се възстановяват. Всяко възстановяване на обезценка се признава в отчета за доходите до размер, в който отчетната стойност на актива не надвишава неговата амортизирана стойност, която би била на датата на възстановяването, ако не е била призната загуба от обезценка.

Финансови активи, държани до падеж

Финансови активи, държани до падеж са активи с фиксирана или установима доходност и фиксиран падеж, които групата има намерението и възможността да държи до падеж.

Първоначално тези инструменти се оценяват по справедлива стойност, плюс всички разход, директно свързани със сделката по придобиване на актива.

Последващото им отчитане е по амортизирана стойност. Печалбите и загубите, възникнали при отписване, обезценка и в процеса на амортизиране на тези активи се признават в отчета за доходите в периода на възникването им.

Към всяка отчетна дата групата извършва преглед за наличие на обективни доказателства за обезценка на финансови активи, държани до падеж. Ако такива доказателства са налични, обезценката се признава в отчета за доходите. Сумата на обезценката се определя като разлика между балансовата стойност на финансовите активи, държани до падеж и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент за финансовия актив. Ако в следващ период сумата на загубата от обезценка намалее и спадът може по обективен начин да се свърже със събитие, което възниква, след като обезценката е призната, преди това признатите загуби от обезценка се възстановяват. Всяко възстановяване на обезценка се признава в отчета за доходите до размер, в който отчетната стойност на актива не надвишава неговата амортизирана стойност, която би имал на датата на възстановяването, ако не е била призната загуба от обезценка.

Финансови активи на разположение за продажба

Финансовите активи на разположение за продажба са недеривативни финансови активи, които не са класифицирани като кредити и вземания; инвестиции, държани до падеж или финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Към тях се отнасят придобити лихвоносни държавни и корпоративни ценна книжа, както и инвестиции в капиталови инструменти на предприятия, в които групата няма контролно или значително участие.

При първоначалното им признаване те се оценяват по справедлива стойност, равна на платеното за придобиване на актива плюс разходите по сделката, които са пряко свързани с придобиването.

Последващото оценяване на финансовите активи на разположение за продажба е също по справедлива стойност. Печалбите и загубите, възникващи в резултат на промяна в справедливата стойност на тези активи се признават като отделен компонент на всеобхватния доход, с изключение на загубите от обезценка, които се признават в отчета за доходите. При отписване на финансовия актив натрупаната печалба или загуба, призната преди това в собствения капитал, се признава в отчета за доходите.

Лихвите, получени по време на притежанието на финансовия актив се признават в отчета за доходите като приходи от лихви. Дивидентите от капиталови инструменти на разположение за

3. ЗНАЧИМИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

3.5. Финансови активи, продължение

продажба се признават в отчета за доходите, когато се установи правото на предприятието да получи плащане.

Към всяка балансова дата се прави преценка за наличие на обективни доказателства за обезценка на финансов актив или на група от финансови активи. Групата е възприела, че даден финансов актив на разположение за продажба е обезценен, когато спадът в справедливата му стойност в рамките на шест месеца надвишава 50% или спадът в справедливата му стойност от датата на придобиване на актива до датата на отчета за финансовото състояние превишава 80%. Когато спад в справедливата стойност на финансов актив на разположение за продажба е признат директно в собствения капитал и има обективни доказателства, че активът е обезценен, натрупаната загуба, която е призната директно в собствения капитал, се изважда от капитала и се признава в печалбата или загубата. Сумата на натрупаната загуба, която се изважда от собствения капитал и се признава в печалбата или загубата е разликата между цената на придобиване (нетно от погашения на главницата и амортизация) и текущата справедлива стойност, минус загубата от обезценка на финансовия актив, призната преди това в печалбата или загубата.

Загуби от обезценка, признати в печалбата или загубата, за инвестиция в капиталов инструмент, класифициран като на разположение за продажба, не се възстановяват в печалбата или загубата. Ако в последващ период справедливата стойност на дългов инструмент, нарасне и нарастването може обективно да се свърже със събитие, настъпило след признаването на загубата от обезценка в печалбата или загубата, загубата от обезценка се възстановява, а възстановената сума се признава в печалбата или загубата.

Инвестиции в други дялови участия

Като инвестиции в други дялови участия групата класифицира инвестиции в капиталови инструменти, които нямат котирана пазарна цена на активен пазар.

Инвестиции във финансови инструменти, чиято справедлива стойност не може да бъде надеждно определена се оценяват първоначално и последващо по цена на придобиване.

Отписване на финансови активи

Групата отписва финансов актив (или част от финансов актив, когато това е приложимо), когато:

- договорните права върху паричните потоци от актива са изтекли;
- групата е запазила правото за получаване на паричните потоци от актива, но е поела договорно задължение за плащане на всички събрани парични потоци, без съществено отлагане, на трета страна по сделка за прехвърляне;
- групата е прехвърлила договорните права за получаване на паричните потоци от актива, при което:
  - групата е прехвърлила в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив; или
  - групата нито е прехвърлила, нито е запазила в значителна степен всички рискове и изгоди, свързани с актива, но е загубила контрол върху него.

При отписване на финансов актив на разположение за продажба натрупаният за него преоценъчен резерв се изважда от собствения капитал и се признава в отчета за доходите.

3. ЗНАЧИМИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

3.6. Справедлива стойност на финансовите инструменти

Справедливата стойност е сумата, по която финансов инструмент може да бъде разменен или уреден в пряка сделка между желаещи и информирани страни, като най-доброто доказателство за такава стойност е пазарна цена от активен пазар.

Когато е възможно, групата оценява справедливата стойност на един инструмент, използвайки борсовите цени на активния пазар за този инструмент. Пазарът се счита за активен, ако борсовите цени са регулярни и лесно достъпни и представляват актуални и редовно осъществявани преки пазарни сделки.

Ако пазарът за даден финансов инструмент не е активен, групата установява справедливата стойност, използвайки ценообразуващи модели или техники на дисконтиране на паричните потоци. Избраната техника за оценка използва максимално пазарните данни, разчита възможно най-малко на специфични за групата оценки, включва всички фактори, които участниците в пазара биха взели предвид при определянето на цена, и е съвместима с приетите икономически методологии за ценообразуване на финансови инструменти. Данните за техниките за оценка удачно представят пазарните очаквания и измервания за факторите на риск и доходност, присъщи на финансовия инструмент. Подробно описание на методите, използвани за оценка на финансовите инструменти е направено в Приложение 4 към настоящите пояснителни бележки.

3.7. Банкови депозити

Банкови депозити са парични средства, предоставени на банки с оригинален матуритет повече от 90 дни. Банковите депозити се представят в отчета за финансовото състояние по цена на придобиване, включително начислената лихва.

3.8. Парични средства и парични еквиваленти

За целите на изготвяне на отчета за финансовото състояние и отчета за паричните потоци, групата приема като парични средства и парични еквиваленти всички високоликвидни и свободно разполагаеми финансови активи, под формата на пари в брой, средства по разплащателни и депозитни сметки с оригинален срок до 90 дни.

3.9. Обезценка на нефинансови активи

Към датата на изготвяне на отчета за финансовото състояние групата извършва преглед на балансовите стойности на активи, различни от тези, оценени по справедлива стойност, за да се определи дали съществуват индикации за обезценка. В случай, че такива индикации съществуват се определя възстановимата стойност на актива. Възстановимата стойност на нематериалните активи, които все още не са на разположение за ползване се определя на датата на изготвяне на отчета за финансовото състояние. Загуба от обезценка се признава в случаите, в които балансовата стойност на актива или на обекта, генериращ парични потоци е по-висока от неговата възстановима стойност. Загубите от обезценка се признават в отчета за доходите.

3.10. Застрахователни и здравно осигурителни операции

МФСО все още не съдържат специфични указания относно признаването и оценката на застрахователни и здравноосигурителни договори. Счетоводните бази за оценка на такива договори, прилагани от групата са съобразени с общата рамка на МСФО, както и с изискванията на българското законодателство.

А. Общо застраховане

Застрахователни договори

Застрахователни договори са тези ангажименти, които към датата на тяхното действие прехвърлят съществени застрахователни рискове върху групата. Приема се, че съществен застрахователен риск съществува тогава, когато има реална възможност групата да изплати

3. ЗНАЧИМИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

3.10. Застрахователни и здравно осигурителни операции, продължение

обезщетение в полза на застрахованото лице и/или трети лица по настъпили застрахователни събития в размер, надхвърлящ 10% от сумата, която би била изплатена, ако такова събитие не настъпи.

След първоначалното признаване на застрахователните договори, те продължават да се представят като такива за периода на тяхното действие, независимо че е възможно съществено намаляване на застрахователния риск за този период, освен ако всички права и задължения по договора не са отменени или изтекли.

Пренос-премиен резерв

Пренос-премиеният резерв се образува за покриване на претенциите и административните разходи, които се очаква да възникнат по съответния вид застрахователен договор след края на отчетния период. Базата за определяне на пренос-премиения резерв съответства на базата за признаване на премиения приход на групата. Размерът на резерва се изчислява по метода на точната дата.

Резерв за неизтекли рискове

Резервът за неизтекли рискове се образува за покриване на рискове за времето между края на отчетния период и датата, на която изтича срокът на застрахователния договор, за да се покрият плащанията и разходите, свързани с тези рискове, които се очаква да превишават образувания пренос-премиен резерв. Групата образува резерв за неизтекли рискове, когато за последните 3 години, включително текущата, брутният технически резултат по даден вид застраховка е отрицателен.

Резерв за предстоящи плащания

Резервът за предстоящи плащания се образува за покриване на обезщетения и на свързаните с тях разходи по възникнали щети преди края на отчетния период, независимо дали те са обявени или не, и които не са платени към същата дата. Той включва: предявени, но неизплатени претенции, възникнали, но непредявени претенции и евентуалните разходи за уреждане на предявените щети.

За формиране на резервите за предявени, но неизплатени претенции се използва методът “щета по щета”, според който се определя очакваният размер на обезщетението за всеки предявен, но неплатен иск.

Размерът на резерва за възникнали, но непредявени претенции се изчислява по “верижностълбовия” метод. При него се използва опитът на групата за текущата и предходните четири години. Разглеждат се развитието на претенциите, периодът на възникване и предявяване, като се предполага, че забавянето на обявяването на претенциите не се променя във времето и съществува зависимост между съседните периоди от развитието на плащанията.

Отсрочени аквизиционни разходи

Групата е възприела подхода да отсрочва за периода на действие на договора преки и непреки разходи, извършени с цел подновяване на съществуващи и сключването на нови застрахователни и здравноосигурителни договори. Тези разходи представляват предимно разходи за комисиони и реклама.

Б. Животозастраховане

Застрахователни договори по дългосрочна застраховка „Живот” и други дългосрочни застраховки

3. ЗНАЧИМИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

3.10. Застрахователни и здравно осигурителни операции, продължение

Дългосрочната застраховка „Живот“ включва покритие при настъпване на застрахователни събития, свързани с трайна нетрудоспособност и увреждания, смърт и дългосрочни договори по подобряване на здравето. Тези договори са продължителни във времето и съдържат спестовен елемент. Спестовният елемент не е ясно разграничим от рисковия компонент. 98.5% от изчисления и заделен математически резерв е пряко отнесен към дългосрочните полици „Живот“. Тези резерви са изчислени от актюер по одобрени актюерски методи.

Краткосрочни застрахователни договори

Краткосрочните застрахователни договори включват покритие на риск от настъпване на събития свързани с трайна нетрудоспособност и увреждания, болнична и извънболнична помощ, смърт и други. Резервите по тези договори са изчислени от актюер по актюерски методи, които са в съответствие с действащото законодателство и общоприетите практики.

Пренос-премиен резерв

Базата и методът за определяне на пренос-премийния резерв по животозастрахователните договори са последователни с тези за определяне на пренос-премийния резерв по договорите по

Резерв за предстоящи плащания

Базата и методите за определяне на резерва за предстоящи плащания по животозастрахователните договори са последователни с тези за резерва за предстоящи плащания по договорите по общо застраховане.

Математически резерви

Математическият резерв се образува за посрещане на бъдещи плащания по дългосрочни застрахователни договори. Размерът му се изчислява по перспективния метод – разликата между настоящата стойност на очакваните бъдещи застрахователни плащания и настоящата стойност на очакваните бъдещи премии. За калкулирането на стойността на резерва се използват допускания за техническа лихва и смъртността (таблица за смъртност).

Отсрочени аквизиционни разходи

Отложените аквизиционни разходи за застрахователните договори по дългосрочна застраховка „Живот“ и други дългосрочни застраховки се изчисляват като разлика между нето-премийния резерв и цилмеровия резерв.

В. Здравно осигуряване

Здравноосигурителни договори

Здравноосигурителните договори са договори по доброволно здравно осигуряване чрез предлагане на следните здравноосигурителни продукти: подобряване на здравето и предпазване от заболяване, извънболнична медицинска помощ, болнична медицинска помощ, услуги, свързани с битови и други допълнителни условия при предоставяне на медицинска помощ, възстановяване на разходи.

Пренос-премиен резерв

Пренос-премийният резерв е изчислен на база метода на точната дата. Пренос-премийният резерв е представен в отчета без приспадане на аквизиционните разходи.

Резерв за предстоящи плащания

Базата и методите за определяне на резерва за предстоящи плащания по здравноосигурителни договори са последователни с тези за резерва за предстоящи плащания по договорите по общо застраховане и животозастраховане.

3. ЗНАЧИМИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

3.10. Застрахователни и здравно осигурителни операции, продължение

Отсрочени аквизиционни разходи

Преки и непреки разходи, извършени с цел подновяване на съществуващи и сключването на нови здравноосигурителни договори се отсрочват за времето на действието на договора. Предимно тези разходи представляват разходи за комисионни и рекламни разходи.

3.11. Придобиване на застрахователни портфейли чрез прехвърляне

При придобиване на застрахователен портфейл чрез прехвърляне, Групата оценява по справедлива стойност към датата на придобиване застрахователните пасиви, които са поети и застрахователните активи, които са придобити. Разликата между справедливата стойност на поетите активи и пасиви и платената цена при придобиването се отчита в Отчета за доходите, тогава, когато няма сигурност, че ще бъдат възстановени очакваните ползи от прехвърлянето на Групата отстъпва част от застрахователния риск, който носи по сключени застрахователни договори на презастрахователи. Очакваните ползи за групата от презастрахователни договори по отношение на предстоящи плащания се признават като активи в отчета за финансовото състояние в момента на тяхното възникване.

Ръководството периодично извършва преглед за обезценка на вземанията от презастрахователи. Презастрахователно вземане се счита за обезценено, когато са налице обективни доказателства, в резултат от събитие, което е настъпило след първоначалното му признаване, че групата може да не получи всички суми, дължими му съгласно условията на договора и влиянието на това събитие може да бъде надеждно измерено. Ако са налице такива обстоятелства за обезценка, презастрахователните вземания се намаляват до размера на сумата, която се очаква да бъде събрана. Разликата се посочва като намаление в дела на презастрахователите в резервите и се признава за разход в отчета за доходите.

Отстъпените премии на презастрахователи се признават за разход в периода на възникването им.

3.12 . Задължения по лизингови договори

Лизингов договор, при който всички рискове и изгоди, свързани с притежаването на лизингов актив се прехвърлят върху групата се класифицира като финансов лизинг. В началото финансовият лизинг се признава по справедливата цена на лизинговия актив или ако е по-ниска – по настоящата стойност на минималните лизингови плащания. Минималните лизинговите плащания се разпределят между финансовите разходи и намалението на лизинговото задължение, като финансовите разходи се разпределят по периоди за срока на лизинговите договори, така че да се получи постоянна лихва по оставащата част на задължението. Финансовите разходи се признават като текущи в отчета за доходите в периода на възникването им. Първоначалните преки разходи по сделката се прибавят към сумата, призната като актив.

Амортизационната политика по отношение на лизинговите активи съответства на възприетата от групата амортизационна политика за собствените амортизируеми активи. Ако съществува голяма степен на сигурност, че групата ще придобие собствеността върху актива до края на срока на лизинговия договор, активът се амортизира за период, равен на полезния живот на актива. В противен случай активът се амортизира през по-краткия от двата срока - срока на лизинговия договор или полезния живот на актива.

Лизингови договори, при които всички рискове и изгоди, свързани с притежанието на лизинговия актив се запазват за сметка на лизингодателя, се класифицират като оперативен лизинг. Плащанията по оперативен лизинг се признават за разход в отчета за доходите по линейния метод за периода на лизинговия договор.

3. ЗНАЧИМИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

3.12 . Задължения по лизингови договори, продължение

Задълженията и други начисления се признават първоначално по тяхната справедлива стойност. Последващата им оценка е по амортизирана стойност с използване метода на ефективния лихвен процент, като разходите се признават в отчета за доходите.

3.14. Провизии

Провизия се признава в случаите, в които, групата има съществуващо правно или конструктивно задължение, в резултат от минали събития, което е надеждно измеримо и чието уреждане е вероятно да породи изходящ поток от икономически ползи. Сумата на провизията се определя чрез дисконтиране на очаквани бъдещи парични потоци с лихвен процент преди данъци, който отразява текущата пазарна стойност на парите във времето и рисковете, специфични за задължението. Олихвяването на дисконтираната стойност се признава като финансов разход.

3.15. Признаване на приходи

Приходи от застрахователна и здравноосигурителна дейност

Приходите от сключени застрахователни и здравноосигурителни договори се признават в момента, в който покритието по договора ефективно влиза в действие, т.е. от момента, в който групата е изложено на съществен риск (подписваческа година). Приходите по застрахователни и здравноосигурителни договори с разсрочени плащания се начисляват до пълния размер на премията, като дължимата част от премията се представя в отчета за финансовото състояние като вземане по застрахователни и здравноосигурителни договори. Премиите се оповестяват брутно от платените комисиони на посредници. Начислени премии по канселирани договори се отписват. Отписани премии през текущия финансов период, отнасящи се за полици, сключени през текущата година се отнасят в намаление на брутният премиен приход за периода. Отписани през текущия период премии, отразяващи корекция на премиен приход, признат в предходни периоди се отразяват като разход по сторнирани премии в текущия период.

Правото на Групата да възстанови от застрахованото лице или от трето лице, отговорно за нанесена вреда, извършено от Групата плащане по застрахователен договор се признава като вземане по регрес на датата, на която се установи правото на вземане.

Приходи от други дейности

Приходите от други дейности включват приходи от предоставяне на услуги по автоасистанс, информационно обслужване, презастрахователно посредничество и други. Приходите от услуги се признават в периода на извършване на услугите. Приходът се признава само когато е вероятно групата да има икономически ползи, свързани със сделката. Когато възникне несигурност около събирането на сума, вече включена в прихода, несъбираемата сума или сумата, относно която възстановяването вече не е вероятно, се признава за разход, а не като корекция на сумата на първоначално признатия приход.

3.16. Разходи за изплатени обезщетения

Разходите за изплатени обезщетения се признават в периода, в който възникват (година на възникване). Те включват разходите за изплатени обезщетения и разходите, свързани с оценка на дължимото обезщетение.

3.17. Разходи за възнаграждение на агенти и брокери (разходи за комисиони)

Разходите за възнаграждение на агенти и брокери се признават в периода, за който се отнася съответният премиен приход.